

Åarskrift 1946

Ryomgaard

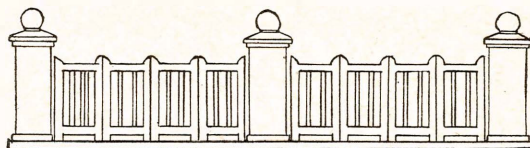
Realskoles

Elevforening

Ryomgaard Realskoles Elevforening

Årsskrift 1946

Redigeret af Frikke og Vester-Petersen

RYOMGAARD BOGHANDEL

INDHOLDSFORTEGNELSE

Skolebestyrer Erik Munch: Elevforeningen og Skolen	3
Oberstløjtnant Lauge Kongstorp: 3 Raad	7
Planter Ove Nissen: Malaya	9
Kontorchef Erling Krogh: Bankuddannelsen og Muligheder indenfor Bankfaget	17
Lærer Bent Andersen: Samtale med en norsk Digter	22
Hermann Wildenwey: Fergemann Tid	25
Kemigraf Ole Frikke: Et lille Pust fra Sverrig	26
stud. polyt. Kristian Jensen: Sønderborglejren 1946	29
Bankass. Niels P. Bager Jensen: Til alma mater via Studenterfabrik	32
Bankelev Gertrud Nielsen: Det danske Pigespejderkorps' Korpslejr ved Brahe-Trolleborg	36
Elevforeningsfesten 1946	39
Af Skolens Dagbog	40
Forskellige Meddelelser	41
Regnskab	44

Elevforeningen og Skolen

Et Samarbejde

Af Skolebestyrer Erik Munch

Det er ofte paa sin Plads, naar et Samarbejde er bragt i Stand — et Samarbejde, man venter sig noget af — at se efter, om det gaar, som det skal.

Det sker nemlig, at Solen ikke faar Magt, naar Dagdrømmenes Regnbuebro blegner, og hvis det gaar saadan, saa naar man ikke Maalet.

Nu er det jo godt nok at bruge Billeder i sin Tale, og jeg brugte ovenfor Billedet om Dagdrømmens Regnbuebro, men hvad menes med det? Med Dagdrømmens Regnbuebro mener jeg Ideen.

Ligesom Regnbuen spænder sin Bro og staar skøn og farvestraalende, ligesaa staar Ideen som en farverig Bro ind til det nye Land, der skal tages i Besiddelse, men Regnbuebroen er afhængig af Solen — nemlig af Initiativet. Naar Solen faar Magt, blegner Dagdrømmenes Regnbuebro, for naar Initiativet træder til, svinder Ideen, fordi den bliver til Virkelighed.

Den Dagdrøm — den Ide, — der binder Skolen til Elevforeningen, er straalende og skøn for dem, der drømte den, og det, jeg i det efterfølgende vil undersøge, er, om denne straalende Dagdrøm er svundet, som Regnbuen svinder — om Ideen er blevet til Virkelighed.

Hvad er Ideen? Ideen staar udtrykt i en Artikkel, skrevet af mig, i Elevforeningens Medlemsblad Nr. 1, December 1940. Der staar: »Skolen vil engang blive en selvejende Institution. En saadan Institution skal have en Bestyrelse og et Repræsentantskab, og det er Meningen, at Elevforeningen skal besætte Hovedparten af Pladserne i Bestyrelsen og udgøre hele Repræsentantskabet. Min Eftermand forbeholder jeg mig selv at udpege; men i Fremtiden vil Foreningen faa den største Indflydelse paa Besættelsen af Bestyrerposten, og Elevforeningen vil derigennem kunne sikre sig, at den Mand, der engang kommer til at lede Skolen, vil være en Mand, der forstaar og vil værne om den Aand og det pædagogiske Livssyn, der har ført Ryomgaard Realskole frem til det, den er«.

»Naa«, siger den tænksomme Læser, »saa det er altsaa Dagdrømmen. Ja . . ., den kan jo være meget straalende, hvis bare man forstod den; men den ser oprigtig talt noget taaget ud. Udtryk som »Skolens Aand« og »Skolens

pædagogiske Livssyn« — er det ikke klingende Bjælder og lydende Malm; er det oprigtig talt andet end Ord. Naar vi skal værne om noget, saa vilde det være rart at have noget mindre luftigt; det vilde være rart at have Realiteter«.

Jeg svarer dertil, at Realiteterne foreligger. Skolens Aand giver sig tilkende i mange Ting — ikke mindst i Ryomsangene, der er blevet til under Arbejdet for og i Skolen. Skolens Aand er Gerningens Glæde og Gerningens Ro, og Skolens pædagogiske Livssyn har bl. a. manifesteret sig i et Svar, en lille Pige engang gav sin Moder. Moderen har selv fortalt mig det. Den lille Pige kunde en Dag ikke komme i Skole, fordi Vejret var for haardt, og det var hun meget utilfreds med. Moderen mente jo, at hun vel nok kunde finde sig tilfreds hjemme, og det kunde hun selvfølgelig ogsaa, men hun var alligevel utilfreds. Moderen spurgte saa, hvad det egentlig var, der gjorde, at hun saa gerne vilde i Skole, og dertil svarede den lille Pige, at det var, fordi hun paa Skolen havde det, som om det var hendes Fødselsdag hver Dag. Nu vil jeg ikke paastaa, at Skolens pædagogiske Livssyn frembringer Udtalelser fra alle Elever af den Art, der her er nævnt. Jeg har saamænd ogsaa hørt andre Udtalelser, men den Følelse af Sympati, som den lille Pige gav Udtryk for i sit Svar til sin Moder, det er Skolens pædagogiske Livssyn.

Skolens pædagogiske Livssyn *er* nemlig Sympati. Skolens pædagogiske Livssyn er, at Eleverne paa Ryomgaard Realskole skal opfatte Skolen som *deres*. Og jeg tror, at Skolen i nogen Maade har haft Held med sig i det, den her tilstræber.

For at Skolens Aand og Skolens pædagogiske Livssyn fortsat skal trives, skal Mulighederne være tilstede, og det er disse Muligheder, Elevforeningen skal værne om, og ingen vil vist nægte, at her er en Gerning at gøre.

»Jo«, siger Læseren, »det er skønt, men det er jo Fremtidsmusik«, men dertil svarer jeg, »nej, det er Nutidsmusik, og Elevforeningen har allerede taget Arbejdet op, og den har allerede gjort et godt Arbejde, nemlig ved Udgivelsen af Aarsskriftet og ved Afholdelsen af de offentlige Møder ved Foreningens Sommerfest. Det skal bevises. Javel. Vi tager først fat paa Aarskriftet. Hvorfor skal det fremhæves. Jo, for det første er Aarsskriftet det det Skrift, der bevarer, hvad der er skrevet om Skolens Historie, for det andet er Aarsskriftet gennem sine Artikler et Banner for den Lødighed, Skolen tilstræber skal præge dens Arbejde. Disse Artikler behøver ikke alene at være skrevet af Skolens gamle Elever og Lærerne. Artikler fra Mænd udefra, der gennem deres Kendskab til Skolen har faaet Interesse for dens Arbejde, som har forstaaet dens Ide, er her af stor Betydning, og vi har haft flere af den Slags Artikler.

Professor Holt, Pastor Borchsenius, Amtsskolekonsulent Stegger Nielsen, Lektor Regnar Knudsen har skrevet i Aarsskriftet. Og gamle Elever, der er naaet frem i Verden, har i Aarsskriftet givet Oplysninger om deres Vej frem.

Det har Tandlæge Henning Christensen og Kontorchef i Ø.K., Hermann Nielsen gjort.

Det er Skolens Haab, at Aarsskriftets Lødighed engang vil blive saa stor, at man ogsaa udenfor Skolens Kreds vil lægge Mærke til det; derved vil det endnu i højere Grad virke som et Værn for Skolens Aand og dens pædagogiske Livssyn. Det vil sikkert ske, naar de mange gamle Elever, der sidder rundt om i Landet, og som man ikke hører noget fra, faar Øjnene op for, hvad der sker, naar det bliver dem klart, at her sker der det, at en Ide er ved at blive til Virkelighed — den Ide, der i Fremtiden skal skabe Skolens Værn.

Jeg ved vel, at der er nogle, som har den Opfattelse, at Elevforeningens Aarsskrift burde være om ikke noget i Retning af Hudibras, saa dog i alt Fald noget lettere i Stoffet. Redaktionen har ogsaa i nogen Maade taget Hensyn hertil. Jeg deler ikke den Opfattelse. Jeg ser udelukkende paa den Betydning, Aarsskriftet har for Skolen, og den Betydning bliver størst, naar det lødige har Fortrinnet, hvilket da ogsaa hidindtil har været Tilfældet Skolehistorier har det ligesom Soldaterhistorier; de virker bedst ved at blive fortalt mundtlig.

Og Sommermøderne — hvilken kolossal Betydning har de ikke. Fra Skolens Talerstol har i de forløbne Aar mange af Danmarks gode Mænd ført Ordet. Jeg nævner: Amtsskolekonsulent Stegger Nielsen, Biskop Skat Hofmeyer, Pastor Bjørnbak, Skoledirektør Høirup, Pastor Borchsenius, Professor Skautrup. Det er Askovmøderne, der her er Forbilledet. Vi er naaet frem paa Vejen, men vi har endnu ikke naaet Maalet, men at vi er naaet saa langt frem, som vi er, er al Ære værd, og det er et Elevforenings Arbejde. Betydningen heraf behøver ikke at understreges.

»Jo«, siger Læseren igen, for han er ikke nem at komme om ved, bemeldte Læser, »men alt det kunde Skolen jo egentlig selv arrangere. Det behøver den ikke Elevforeningen til. Den kunde jo lade de omtalte lødige Artikler komme frem i Skolens Aarsskrift, og den kunde jo selv foranstalte de omtalte Møder. Er der ikke noget andet, der er Grunden. Ja, jeg skulde maaske ikke sige det; det er vist aldrig blevet sagt, selvom det maaske nok er blevet tænkt. Er den egentlige Aarsag til det Arbejde, Elevforeningen her faar paalagt, ikke den, at Herr Munch her kommer let til en god Reklame. En privat Skolebestyrer skal jo ogsaa sørge for det forretningsmæssige, saa der er saamænd ikke noget at sige til det, men da vi nu er ved at lægge Kortene paa Bordet — er det saa egentlig ikke den dybest liggende Aarsag«. Han er nemlig Materialist, ham Læseren. Men jeg svarer: Kære Ven, du tager fejl. Det er ganske vist rigtig, at Skolen selv kunde udføre det Arbejde, Elevforeningen nu har taget op, og den vilde vel ogsaa gøre det, hvis den ikke havde Elevforeningen til det. »Ser vi det«, siger Læseren og nikker. »Jo, men vent nu lidt. Hvis Skolen selv udførte Arbejdet, saa tog den jo

Perspektivet fra Elevforeningen. Saa brast jo den straalende Regnbuebro — Ideen gik i Stykker, og Elevforeningen vilde blive en almindelig selskabelig Forening, som vilde faa alle Elevforeningers Skæbne — nemlig en blid Hensoven, naar den ikke længere havde Nyhedens Interesse eller en energisk Formand. Elevforeningen maa opfatte Ideen som et Tilbud fra Skolen — et Tilbud om Medarbejderskab — et Medarbejderskab, der vil skaffe Elevforeningen et langt og daadrigt Liv. Endelig maa du huske, kære Læser, at jeg er den, der giver mest, *for jeg giver Skolen*. Naar den gaar over til at blive en selvejende Institution, saa er den ikke længere min. Naar jeg gaar ind i Samarbejdet med Elevforeningen for at gennemføre den omskrevne Ide, saa gør jeg det, fordi jeg saa ogsaa i dette Tilfælde arbejder for Skolen, saadan som jeg har gjort hele mit Lærerliv og vil vedblive med at gøre, fordi jeg ikke kan andet, fordi Skolen ogsaa er mit Livsværk, fordi jeg er Skolens glade Kæmpe, jeg er Skolens fuldtro Mand; jeg har givet Livet, givet fuldt og helt. Lad saa Ryggen blive kroget, Haaret hvidt, mit Øjes Brand skal forkynde nu og altid: *Intet delt*.

Men det kan du vel ikke forstaa, din Materialist«.

»Jo, saamænd kan jeg saa«, siger Læseren, for han er skikkelig nok — især naar han faar sagt, hvad han vil, »men jeg synes, vi skulde have det hele frem nu, da vi er ved det«.

Lidt efter kommer han igen, ham Læseren, og siger: »Der er en Ting, De ikke har talt om«. »Hvad er det«, siger jeg. »Det er Kammeratskabet«, siger han. »Er det ikke ogsaa Elevforeningens Opgave at fremme Kammeratskabet. Jeg synes der staar noget om det i Lovene«. »Jo«, siger jeg, »men den Side af Sagen berører jeg ikke, for den følger af sig selv. Det vil nemlig være umuligt for Elevforeningen at udføre den Mission, Skolen har tildelt den, hvis Kammeratskabet ikke staar endogsaa meget højt, saa dér mener jeg, det ene afhænger af det andet«. Og saa gaar Læseren — velvilligt indstillet, lige ved at blive begejstret, synes jeg, men han giver ikke noget Udtryk for det, men jeg siger til Elevforeningen: Vi er naaet et godt Stykke frem. De skiftende Bestyrelser og ikke mindst deres Formand har vist, at man har forstaaet og er gaaet ind for Ideen. Dagdrømmens straalende Regnbuebro er ved at svinde for Initiativets Sol, *men hold nu ud*. Det vanskeligste kommer nu. Det første Stykke af Vejen er altid let, men der kan komme Tider, i hvilke det er besværligt at vandre, og saa er det, det skal vise sig, om vor Ide var mere end en Dagdrøm — en Regnbue; og dermed siger jeg Tak for Følgeskabet hidindtil.

Tre Raad

Af Oberstløjtnant *L. Kongstorp*, Aarhus

En ung Araber var ved sin Faders pludselige Død bleven Ejer af et større Handelshus. Han stod kort efter over for at skulle foretage en Handelsrejse, af hvilken Forretningens fortsatte Trivsel afhang, og da dette var noget for ham ganske nyt og ukendt, gik han til en gammel Ven af hans afdøde Far og bad ham om gode Raad.

Den gamle Araber gav da den unge Mand følgende 3 Raad:

1. Vær omhyggelig i Valget af din Rejseledsager.
2. Slaa aldrig Lejr ved stillestaaende Vand.
3. Søg aldrig dit Herberge i en By, efter at Mørket er falden paa.

Det første Raad forstaar vi let Betydningen af; thi en god og erfaren, tro og paalidelig Ven ved vor Side, kan vi ikke værdsætte højt nok. Men nu de to andre Raad.

Ja, at stillestaaende Vand ikke mindst i de varme Egne er Hjemstedet for Sygdom og Sot, er en kendt Sag, lige saa vel som vi ved, at Kildens klare og kølige Vand giver Læskelse og Husvælelse. Og ogsaa det sidste Raad var af samme store Værdi. Thi selv om man efter en lang og besværlig Dagsrejse, nok kunde ønske at søge til den nærmeste By for at komme under Tag, saa er det jo alligevel saaledes ikke mindst i vor jagende Tid, at de Steder i en By, der mest tiltrækker sig vor Opmærksomhed, er dem, hvorfra Lyset straalere, og hvor Livet pulserer, medens de Steder, der er bedst egnede som Hvilested for en træt Vandringsmand, ligger i Mørke og ofte gemt væk.

Ogsaa alle I unge staar over for en ny og ukendt Rejse, naar I forlader Skolen. Lad os da se, om ikke den gamle Arabers Raad kunde have Værdi ogsaa for Jer.

1. Vær omhyggelig i Valget af din Rejseledsager!

Ogsaa for jer bliver der et Valg at træffe. Der staar mange, som tilbyder sig. Der er Stolthed, Hovmod, Selvgladhed, Selvgodhed, Umaadeholdenhed, Gerrighed og flere andre af samme Slags, men der staar ogsaa Godhed, Ydmyghed, Hjælpsomhed, Barmhjertighed og alle andre gode Egenskaber. Og der staar først og fremmest den Ledsager, som Gud selv gav os ved vor

Indtræden i en bevidst Verden: Vor Samvittighed. Vælger vi den til vor Led-sager, kan vi føle os trygge; thi saa ved vi, at vi altid vil følge den rigtige Vej.

2. Slaa aldrig Lejr ved stillestaaende Vand!

Ogsaa det Raad er værd at følge, ogsaa I skal vælge jer Lejrplads ved den rislende Kilde, den Kilde, der tales om i Salmen: Kærlighed fra Gud. Thi Guds Kærlighed er som en Kilde klar og ren; i Guds Kærlighed kan I finde Husværelse, Trøst og Lægedom for alle Ederes Sorger og Bekymringer; de Sorger og Bekymringer som ingen af os gaar fri for.

3. Søg aldrig dit Herberge i en By, efter at Mørket er falden paa!

Ved dette Raad advares I mod at lade Eder blænde af denne Verdens falske Lys; thi de vil engang forgaa som al Verdens Herlighed og aldrig kunne skaffe Eder den Hvile og Fred i Sindet, som ethvert Menneske længes efter, naar hans Livs Rejse engang nærmer sig sin Slutning. Søg derfor i Dagens fulde Lys efter det rette Herberge, d.v.s. søg med aabne Øjne hele jert Liv igennem at leve saaledes, at I engang kan gaa Døden i Møde med Frimodighed. Følg det store Bud: Du skal elske din Næste som dig selv; thi saa vil ogsaa du engang naa den Fred, som er tredobbelt: Fred med Gud, Fred med dig selv og Fred med din Næste.

Sommerfesten 1945

Malaya!

Af Planter Ove Nissen

Fem Maaneders Ophold i Malaya giver ikke store Muligheder for at kunne bedømme disse fremmedartede Forhold i dets Enkeltheder; men saa kunde der jo ogsaa skrives flere Bøger.

Den Smule Kendskab, jeg har, er kun anden Haands Viden, da jeg just ikke tør paastaa, at malayiske Ord og Vendinger er mit særlige Speciale, men enkelte Ting har jeg dog faaet tilegnet mig ved gebrokknen Tale med Malayerne.

Malayerne er meget talende og gestikulerende, saa selv om jeg ikke altid forstaa Ordene, er der i de allerfleste Tilfælde Chance for at forstaa Meningen.

Halvøen Malakka strækker sig fra 14° n. Bredde til 1° n. B., men det man kalder den malayiske Halvø strækker sig kun fra 7° n. til 1° n. B.

Regnmængden er rigelig og er nogenlunde jævnt fordelt over hele Aaret, dog falder den største Regnmængde i Okt.-Novbr.-Decbr.-April,-Maj og Juni. Det er meget sjældent at opleve Heldagsregn; men derimod meget voldsomme lokale Regnskyl af meget kort Varighed, men der er undertiden maalt op til 8 cm pr. Time, (bemærk det er cm og ikke mm). Paa Grund af den rigelige Regn er det meget sjældent, at Solen har den samme Magt, som i de temp. Lande. Luften er saa mættet med Vanddampe, at Solens Straaler bliver brudt, saa de mister den fulde Styrke, inden de naaer Jorden.

Den fejlagtige Opfattelse, at den hvide Mand bliver brun som en Neger i Troperne, vil jeg lige nævne, da jeg paa det bestemteste vil paastaa, at jeg ikke er bleven saa brun paa de 5 Maaneder i Malaya, som jeg undertiden har været paa Slutningen af en god dansk Sommer.

Plantevæksten er som Følge af Vejrforholdene Urskov, og den malayiske Jungle har ikke Ord for at være den mindst tætte.

Dyrelivet: Rovdyrene er rigt repræsenteret. Tigeren, Panteren, Leoparden, Ulven, Ræven. Det hører dog til Sjældenhederne at se de store Rovdyr — Tigeren og Panteren ses dog af og til i Plantagerne, dog indskrænker det sig i de fleste Tilfælde til at se Fodsporene. — Jeg gaar selv og tror, at jeg har set Tigerfodspor — maaske det er Fantasi og Synsbedrag.

Af andre Dyrearter findes Elefanten, Krokodillen og en Mængde Hjortearter og Vildsvinet. Vildsvinet jager vi for Sportens og Jagtens Skyld, det er en

ret besværlig Jagt, men den har sin Charme, selv om vi mere ligner Vildmænd, naar vi har været paa en saadan 3-4 Timers Jagttur. Elefanterne og Tigerne har Fred i denne Tid, fordi vi desværre ikke kan skaffe Rifler herude i Øjeblikket, men Haabet er jo, at Importen snart maa blive givet fri.

Fuglevildtet er ogsaa rigt repræsenteret — Rovfugle, Sangfugle, Vadefugle o.s.v. Endog Kragen og Graaspurven. En Englænder kom engang med en Bemærkning, da vi diskuterede forskellige Nationer, at Graaspurve og Danskere kunde man træffe over hele Verden. Jeg var dog ikke saa indiskret at spørge, om vi ogsaa var lige saa nærgaaende.

Næsten alle Fuglene har en meget smuk farverig Fjerdragt. — Slanges findes der ret mange af, det hører ikke til Sjældenhederne at se den sorte Kobra i Plantagen, men i Danmark gør man nu for meget ud af dem. Naturligvis er de ikke ufarlige, men de er meget sky, og i den Tid jeg har været her, har der ikke været et eneste Ulykkestilfælde med, at en Kuli er blevet bidt. Der findes dog en stor brun Kvælerslange, som godt kan finde paa at forfølge en Mand, men den kommer ikke paa Plantagernes Enemærker. Derimod er Krokodillerne et langt farligere Dyr.

Her paa United Plantation bliver der taget ca. 1 Kuli om Maanednen, det skyldes naturligvis Kuliernes egen Uforsigtighed ved Badning i Floden.

- Insekterne er saa rigt repræsenteret, at $\frac{1}{1000}$ kunde være mere end tilstrækkeligt. Mosquitos savner vi ikke, men heldigvis er det ikke alle Mosquitos, der er Malariabærere. Naturligvis er Myg en Svøbe for Troperne, men med blot nogenlunde Forsigtighed er Faremomentet ikke saa stort, som det gerne

bliver gjort til. — Cikaderne og Græshopperne gør et syndigt Spektakel, især lige efter Regn, men efterhaanden hører man det overhovedet ikke. Ildfluen — det lille fosforlysende Insekt — findes i Tusindvis. Træerne kan om Aftenen ligne Juletræer med en utrolig Masse Lys paa, og det er utroligt, saa meget det lyser op i den ellers saa mørke Tropenat.

Malayas Vestkyst er udpræget Lavland; mod Øst og især ved Østkysten hæver Landet sig ret betydeligt. Det højeste Punkt er paa over 7000 Fod.

I Højlandet er der, efter hvad jeg er blevet fortalt, et herligt Klima. Selv om det er i Troperne er Klimaet at sammenligne med varmt temp. Landes. Dette Højland bliver derfor benyttet til Week-end Ophold.

I Øjeblikket ligger United Plantations Bungalow desværre i Ruiner, brændt af Japanerne, men en ny er under Bygning, saa vi undertiden kan komme op i Højderne og trække lidt frisk Luft.

Erhvervet er først og fremmest Plantagedrift og Tinminedrift.

Plantagedriften kan ikke saa nær beslaglægge Jorden, saa Plántagerne ligger hovedsagelig langs med Kysten og op langs Floderne, hvilke der findes et Utal af. Floderne er ikke at betragte som et bugtende sølvglinsende Baand. Sammenligningen falder snarere sammen med den graa-grønne grumsede Limpopoflod. I det store og hele ser man ikke de sarte og smukke Farver som i den danske Fauna.

Faunaen er naturligvis rigere i Malaya, men enten er Farverne for stærke eller for urene.

Den oprindelige Befolkning er Malayer, men Kineserne er indvandret i stor Stil. Inderne er indført som Arbejdskraft i Plántagerne og Kineserkulien til Tinminedriften. Dog findes her baade Siamesere, Javanesere og Arabere, saa Malaya maa siges at være et ret kosmopolitisk Land. Byerne, ihvertfald de betydeligste, ligger ved Østkysten, eller tæt ved Kysten op langs en Flod.

Byerne i Malaya er efter tropiske Forhold rene, men der er altid en egen sødlig Lugt, som jeg vil betegne som en mindre Stank.

Plántagerne gaar mere og mere over til Dyrkningen af Oliepalmer, hvor det tidligere har været Kokuspalmer og Gummitræer. Arbejdskraften er som tidligere nævnt Indere (Tamiler). Deres Mentalitet er ret barnlig, saa maa-ske en god Pædagog vilde være paa sin Plads som Tuan (Herre). Taalmodigheden stilles mange Gange paa en haard Prøve, som undertiden kan være ret vanskelig at bestaa.

Kulierne har en lignende Mani med at give Øgenavne ligesom Skoleelever! Naturligvis er det lige saa lidt Meningen, at det skal komme os for Øre, som det i sin Tid var Tilfældet med d'Hrr. Lærere.

En har faaet Navnet »Hunden«. Efter Kuliernes Formening bruger vedkommende Hals som en Hund. En anden »den Stumme«, fordi han ikke siger mange Ord. En tredje »Oksen«, det er dog en meget stor Kompliment fra

Kulierne Synspunkt, da Oksen for Tamilen er et helligt Dyr. Vedkommende var japansk Krigsfange, og Rygtet gik, at han var blevet skudt, det var dog heldigvis ikke Tilfældet, men i 3 Dage fik Japanerne ikke noget Arbejde ud af Kulierne, fordi de havde stor Sørehøjtidelighed.

Jeg er heller ikke blevet forskaaet, selv om mit Ophold ikke har strakt sig over noget langt Tidsrum, jeg er blevet døbt »Dampkedlen«, saa nogen god Pædagog er jeg altsaa ikke, men det er nu heller ikke let at være i Besiddelse af den samme Taalmodighed som Tamilkulierne. — Saa godt som alle Asiater har den Grundregel: »Hvad vi kan opsætte til i Morgen, skal vi ikke gøre i Dag«. Tamilkulien er meget harmonisk af Bygning — Ryggen ret, man ser yderst sjældent, at en Tamilkuli er svaj- eller rundrygget. Hvorimod Kineserkulien i de fleste Tilfælde er baade rund og skæv i Ryggen. Den væsentlige Aarsag maa vist nok tillægges, at Tamilkulien bærer sin Byrde paa Hovedet, hvorimod Kineserkulien bærer den paa Ryggen eller i en Bærestang over den ene Skulder.

Malayerne er ogsaa smaa velbyggede Folk, som i Tiden før Europæerne fik Interesser i Østen, ernærede sig af Fiskeri og Røveri. Malayen elsker Skibe og i det hele taget Livet paa Havet, saa det var baade i Indien og Kina de røvede og plyndrede; det var et Erhverv for dem ligesom Vikingetogterne for Nordboen. Den malayiske Pirat var meget krigerisk, men dog en god Sportsmand. Deres Bevæbning var Bue og Pil — Spyd og den malayiske Kriss. Sidstnævnte havde de en forbløffende Evne til at bruge, og ikke saa faa Kinesere og Indere er blevet Hovedet kortere paa Grund af Malayens Færdighed. Krissen kan være et meget smukt forarbejdet Vaaben. Skæftet

er af Teaktræ med meget smukke Udskæringer, og Klinge meget tynde, let og meget skarpe. De første Europæere, der kom til Malaya, var Portugiserne; de erobrede Havnen Malacca, men ikke uden voldsomme Kampe; dog havde Portugiserne forholdsvis let Spil, da de var i Besiddelse af Ildvaaben, men i første Omgang blev et portugisisk Skib entret af Malayerne, og ikke en eneste Portugiser blev skaaet. Men et frygteligt Blodbad blev det. Malayens Religion paa det Tidspunkt var beregnet for Krigere, og den skønneste Død, en Malay kunde opnaa, var at falde i Kamp. Sultanen gik i Spidsen for Krigerne, og næsten alle blev mejet ned af Portugiserne Ildvaaben.

Portugiserne befæstede nu Havnen Malacca og begyndte Handel med Europa.

Efterhaanden, som Tiden gik, mistede Malayerne deres Krigslidenskab, og Kineserne og Inderne begyndte nu at handle paa Malakka. Portugiserne benyttede kun Landet som Handelsplads.

Efter Portugals Storhedstid var det Hollænderne, der dominerede i Østen i ca. 100 Aar. De var meget dygtige til at udnytte Malaya og Malayerne; de blev naturligvis ikke vellidte af den Grund, saa Englænderne havde let Spil for at vinde Indpas. Englænderne og Hollænderne enedes nu om at dele Østen, saa de hver fik sit Monopol paa Land og Handel. Hollænderne fik Java, Borneo, Sumatra og Celebes. Englænderne fik Indien, Ceylon og Malaya. Britisk Indflydelse blev nu langsomt, men sikkert spredt i Malaya. To nye Havnebyer blev anlagt, Singapore og Penang. Disse to Havne var langt bedre end Malacca, saa i Dag spiller Havnebyen Malacca ingen Rolle for Søfarten.

Malaya blev paa det Tidspunkt delt i tre Stater: »Federated Malay States«, (F.M.S.). »Unfederated Malay States«, (U.F.M.S.), og »Strait Settlements«, (S.S.).

S.S. er rent engelsk Styre med Singapore som Regeringsby. F. M. S. regeres af en engelsk Guvernør og en malayisk Sultan. U.F.M.S. regeres af en malayisk Sultan med en engelsk Raadgiver til Hjælp.

Skoler og Lægehjælp staar til Malayens Raadighed uden noget som helst Vederlag. Malayerne af i Dag bor i Kampongs (en Samling smaa Huse — lille Landsby).

Husene er opført af Træ, og Taget er Palmeblade, kaldet Attap, som er et meget behageligt Tag at have med at gøre og der foruden køligt. Det ellers saa krigeriske Folk er fuldstændig faldet til Ro, og behandler man Malayerne som et Menneske, hvilket forøvrigt er et daarligt Udtryk, da Malayerne paa mange Maader er mere menneskelig end den hvide Mand, man kan regne med hans Loyalitet, saa længe man opholder sig i Malaya.

Det er ikke for intet, at Malayerne gaar under Navnet, Østens Gentlemen. Malayerne er nu alle Muhamedanere. Religionen forbyder dem at spise Svinekød og drikke stærke Drikke, det første overholdes til Punkt og Prikke. Derimod kniber det ikke saa lidt med at følge Religionen, naar Talen drejer sig om Spiritus, de har altid haft Lyst til at feste, og Anledningen skal ikke være stor, før et stort Gæstebord bliver arrangeret, og Festen varer mindst

til den lyse Morgen. Familielivet synes at være godt, og de sørger altid godt for deres Børn under Opvæksten. Hvad der faktisk ogsaa hører med til Familielivet er: Høns, Ænder, Gæs, Geder og Køer. Hele Forsamlingen gaar frit rundt mellem hinanden. Jeg har aldrig set saa tamme Geder, Køer og Fjerkræ. Malayen holder meget af Husdyr med Undtagelse af Hunden; man vil aldrig se en Malay klappe en Hund, af hvilken Grund er jeg ikke klar over, men jeg regner med, det er noget, der gaar meget langt tilbage i Tiden.

Malayen lever hovedsagelig af Ris, dernæst Bananer, Mango Durian og Rambertang, der foruden Fisk, men meget lidt Kød. Durian betragtes som den bedste Frugt i Malaya. Kødets er hvidt og kremet, og efter andres Mening skulde det være en udsøgt Delikatesse. Jeg har haft Fornøjelsen at smage eller rettere lugte Durian en Gang; det blev kun til Lugten, saa havde jeg faaet tilstrækkelig Durian. Men det er almindeligt for Europæere, det første Aar kan man godt regne med, at de afskyr Durian. Men ellers findes der et Utal af velsmagende og friske Frugter.

Klædedragten er Sarong, Skjorte og lange Benklæder, de elsker stærke Farver og Silke. Selv om Farverne er meget stærke, har de alligevel Sans for at sætte de rette Farver sammen, saa deres Klædedragt er faktisk smuk. Det er ikke meget Malayerne sparer sammen, men det, de sparer, bliver omgaaende omsat i Guldørenringe eller Armbaand. Den smukke Kriss gaar de kun med ved meget højtidelige Lejligheder. De faa Malayer, der tjener den hvide Mand, er beskæftiget som Chauffører, eller som Kontorister, i det hele taget egner Malayer sig bedst til stillesiddende Arbejde.

Den bedre Klasse er intelligente Folk med en god Uddannelse fra Universiteter i England. Malayen klarer sig desværre aldrig overfor Kineseren, som er mere fræk og pengegridsk.

Jeg har faktisk ondt af Malayen nu efter Krigen ved »Malayen Unions« Ikrafttrædelse. »Malayen Union« gaar i store Træk ud paa at alle Racer, naar de har opholdt sig i Malaya i 5 Aar, betragtes som Malayer og har derfor samme Rettigheder. Det vil uvægerligt bevirke, at Kineseren kommer til at dominere paa Malayernes Bekostning, jeg vil blot haabe, at Malayen vil vaagne op, det er trods alt deres Land.

Jeg ved godt, det er dumme, sentimentale Betragtninger, men Malayen er nu engang en meget tiltalende Race, især naar Kineseren skal bruges som Sammenligning. Der lød ogsaa et Ramaskrig fra Malayerne, da det gik op for dem, hvad »Malayen Union« egentlig gik ud paa. Men det er det sædvanlige, Malayerne er sorgløse og ligeglade paa mange Maader, og nu har de med Sultanen i Spidsen underskrevet M.U., som faktisk underskriver deres Dødsdom.

Under den japanske Besættelse dannedes der her i Malaya en lignende Undergrundsbevægelse som i Europa. Det japanske Militærpoliti »Kempitai«

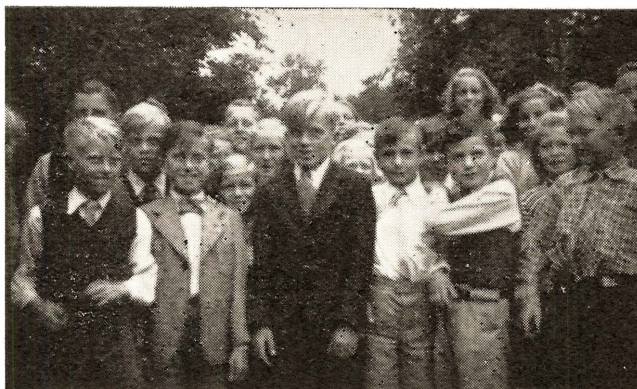
var lige saa forhadet som Gestapo, men ikke mere om det. — Krigsgrusomhederne var maaske en lille Smule værre her end i Europa, hvis der kan være Tale om det. Plantager, Elektricitetsværker og alt, hvad den hvide Mand har af Aktiver her i Malaya, maa siges at være forringet med ca. 50 pCt. De sidste 7 Maaneder har der været Sving i Udviklingen, og vi begynder at kunne se Lys. Oliepalmerne er oppe paa 90 pCt. igen beregnet af Førkrigsproduktionen. Kokusnødderne (Copra) det samme, ca. 90 pCt. Hvorimod Gummien desværre stadig ligger nede paa 70 pCt. Gummiproduktionen kommer ikke højere, det lave pCt.-Tal skyldes, at Gummitræerne er væltet under Japanernes Besættelse af Landet, fordi Drænene ikke blev holdt ved lige, og Jorden af den Grund blev for løs, og Gummitræets Rødder er ikke særlig dybtgaaende.

Malaya er et Land med Muligheder, ihvert Fald saa længe Olie, Copra og Gummi koster Penge. Gummitræet er et indført Træ, og der blev kostet betydelige Summer paa Transporten af spæde Gummitræer. Oliepalmen er ogsaa importeret; — dens naturlige Hjemsted er Afrika. Kokuspalmen var den første Art Plantagedrift, som blev forsøgt. Der foruden bliver der dyrket The, Kaffe og Tobak. Cigaretter og Shagtobak forstaar de ikke at fabrikere, derimod er den malayiske Cigar ganske god.

Afstandene er ret store, da Malaya ikke er særlig tæt befolket. Den nærmeste By, hvor det er til at handle for en Europæer, ligger ca. 12 miles (20 km) fra Estaten. Det er endda kun de mest almindelige og gængse Ting, vi kan faa der. Ipoh, som ligger ca. 80 miles (130 km) her fra Estaten, er en Handelsby vi meget benytter, saa Afstandene er ret store, men Benzinen er billig, det er forøvrigt ogsaa det eneste, der er til at købe for Penge herude i Øjeblikket.

Den malayiske Dollar staar i ca. 2,25 Kr., men man kan ikke købe mere for 1 Dollar, herude end man kan i Danmark for 1 Kr. Det er naturligvis Sortbørspriser, der er nok kontrollerede Priser, men der er blot den Hage ved det, at man overhovedet ikke kan opdrive Varer undtagen paa blach marked.

Glædelig Jul — og venlig Hilsen.

Udflugt til Gl. Ryomgaard

Inge, Jytte og Bente

Bankuddannelsen og Muligheder indenfor Bankfaget

Af *Erling Krogh*, Kontorchef, Andelsbanken, København

For en lille Menneskealder siden fandtes indenfor Bankerne en Foreteelse, der hed »Expectanceliste«, hvorpaa unge vordende Elever maatte indtegnes, for derefter længselsfuldt at vente undertiden baade Aar og Dag, før Lykkens Gudinde tilsmilede den heldige og lod vedkommende opnaa Ansættelse i Banken. Men Tiderne skifter — og ogsaa indenfor Bankfaget er der sket en Omvurdering eller maaske rettere en Omvæltning, idet man nu i Dagens Aviser møder Bankernes Annoncering efter Elever og udlært Personale, og i Bankfunktionærernes Tidsskrift kan man læse om Overarbejde paa Grund af Mangel paa Arbejdskraft i Bankerne.

I gamle Dage var Bankfaget et Fag, der for den unge stod som et »fint« og attraaværdigt Erhverv med gode Chancer. Hvorledes er Stillingen i Dag? Dette er det Spørgsmaal, som baade den unge Mand (eller Kvinde) og hans Forældre stiller, naar Skolegangen er forbi og Valg af Livsstilling og Løbebane for den unge skal træffes. Paa Forhaand er enhver vel klar over, at det er en »pæn« Stilling at være Bankmand. Arbejdspladsen — Banklokalerne — er jo som Regel flotte, ja i mangfoldige Tilfælde næsten overvældende i Størrelse og Indretning. Bankmanden gaar fint klædt — han er i Søndagstøjet ogsaa om Hverdagen — og for den udenforstaaende kan Arbejdstempoet i Banken maaske undertiden synes behageligt. Alt dette er imidlertid Overfladen, som vender mod Publikum, en Overflade, der naturligvis ikke kan være afgørende for Bedømmelsen af den Tilværelse og de Muligheder, som Faget byder sine Udøvere. En og anden vil maaske studse over, at Betegnelsen »Fag« anvendes om Arbejdet i Bankerne og mene, at dette Arbejde maa kunne henregnes under almindeligt Kontorarbejde og saaledes ikke vil kunne gøre Krav paa at betegnes som et specielt Fag. Bankfolk regner imidlertid deres Erhverv for et Fag og med Rette; thi Funktionerne indenfor Bankvæsenets mange forskellige Grene er saa specielle og den Uddannelse, saavel praktisk som teoretisk, der kræves for at blive udlært Bankmand, saa omfattende, at Betegnelsen »Fag« maa siges at være fuldt ud berettiget.

Forinden der nu gives en Redegørelse af Forudsætningerne for at blive Bankmand, hans Uddannelse og Muligheder, vil det maaske være paa sin Plads ganske kort at give et lille Indblik i Bankernes Historie, i hvert Fald forsaavidt angaar Udviklingen i den sidste Menneskealder.

Et Særkende for dansk Bankvæsen er den Omstændighed, at der findes et efter vort Lands Størrelse endog meget stort Antal selvstændige Banker, nemlig 163. Aarene 1913-1922 var Bankerne inde i en voldsom Ekspansionsperiode, store Udvidelser fandt Sted og mange nye Banker blev oprettet. Den forrige Verdenskrig med sin »Guldalder« satte naturligvis ogsaa sine Spor indenfor Bankvæsenet, Arbejdsmængden voksede kolossalt, og Følgen var, at Bankerne sugede en stor Personalestyrke til sig. Men efter de fede Aar fulgte de magre og i 1920-erne oplevede vi Bankkrak i stor Stil med Afskedigelser af Personale og Reducering af Lønninger som Følgesvende. Den gamle Forestilling om, at Ansættelse i en Bank var ensbetydende med en fuldstændig sikret Fremtid fik i disse Aar et Skud for Boven. Men i 1930-rne kom imidlertid den ventede Opgangsperiode, og kloge af Skade sørgede Bankledelserne for at drive en saadan Konsolideringspolitik, at det nu kan siges, at Bankerne i Henseende til Sikkerhed atter har naaet deres gode gamle Ry. Den sidste Verdenskrigs vanskelige Aar har Bankerne overstaaet paa en efter Omstændighederne overraskende god Maade, og det kan siges, at Bankerne i Dag staar udmærket rustet saavel til at tage de forhaabentlig mange og store forestaaende Opgaver op paa en for Samfundet tjenlig Maade som til at sikre sine Funktionærer en betryggende Tilværelse.

For at kunne blive Bankelev kræves sædvanligvis Real- eller Præliminærexamen, og Eleven vil derfor være omkring 17 Aar ved Tiltrædelsen. Indtil nu har Bankerne ikke været underkastet Lærlingelovens Bestemmelser, og der oprettes normalt ikke Lærlingekontrakt. Nogen bestemt Læretid er heller ikke fastsat, men de første 4 Aar regnes almindeligvis for Læreaar. Den praktiske Uddannelse finder udelukkende Sted i Bankerne, og her kan Vilkaarene være noget forskellige. Det siger sig selv, at man i en mindre Bank lettere kan faa Lejlighed til at beskæftige sig med alle en Banks Funktioner, end Tilfældet er i en stor Bank, selv om det dog maa bemærkes, at de store Banker i saa vid Udstrækning som muligt lader Eleverne gaa i Turnus, saaledes at de kan faa Indsigt med de vigtigste Grene af Virksomheden; og endelig har de store Banker jo i de mange Filialer ogsaa Mulighed for at give Eleverne en alsidig praktisk Uddannelse.

Den teoretiske Uddannelse faar Eleverne i København paa Købmandskolens eet- eller treaarige Bankskole. Det rene Bankpensum er ens i begge Afdelinger, men den treaarige har tillige Sprog som obligatoriske Fag. Skoletiden er om Morgenens, hvilket maa siges at være en Behagelighed for Eleverne.

For Provinsens Elevers Vedkommende stiller Sagen sig noget anderledes med den teoretiske Uddannelse. I Provinsbyerne er det Sædvanen at lade

Eleverne besøge den stedlige Handelsskole, for saa efter endt Eksamen at sende dem til København paa Købmandsskolens Kursus for Provinsbankfolk. Dette Kursus varer i 3 Maaneder med daglig Undervisning og omfatter faktisk det samme Pensum, som gennemgaas paa den eetaarige Bankskole. Undervisningen paa Bankskolen omfatter følgende Fag:

- a. Regning (herunder finansiell Regning med Beregning af effektiv Rente og Arbitrageregning),
- b. Bankbogholderi (herunder Korrespondance, daglig Bogføring og Afslutning af Aarsregnskab),
- c. Bank- og Børsvæsen (herunder Pengevæsenets Historie, Kredit- og Hypotekforeninger, Gennemgang af Bank- og Sparekasseloven, Veksel- og Checkloven samt Bankpraksis med de Discipliner, her hører herunder)
og endvidere endelig for den treaarige Bankskoles Vedkommende
- d. Sprog.

Skolen afsluttes med skriftlig og mundtlig Eksamen.

Det bør siges, at den forannævnte almindelige praktiske Uddannelse under det daglige Arbejde i Banken, suppleret med den teoretiske Undervisning paa Bankskolen, er det absolutte Minimum, som Eleven maa igennem, før han kan betragtes som Bankassistent. Imidlertid behøver han jo ikke at slaa sig til Taals hermed, ja, bør ikke engang lade sig nøje hermed. Indenfor Bankfaget er der altid særdeles vel Brug for Specialkundskaber, og det er saaledes ikke ualmindeligt, at Bankfolk studerer særlige Fag, f. Eks. Sprog, og for at kunne gøre Fyldest i de af Bankens Afdelinger, der beskæftiger sig med udenlandske Forretninger, er det simpelthen en Nødvendighed at være kyndig i Hovedsprogene udover det almindelige.

En højere teoretisk Uddannelse for Bankfolk findes i Handelshøjskolens Studium til Diplomprøven i Bankvæsen. Den forannævnte Bankeksamen giver Adgang til dette Studium, idet der dog maa aflægges en Læseprøve i Engelsk og Tysk, da en stor Del af den Litteratur, der anvendes ved Undervisningen, kun findes paa disse Sprog. Endelig kan nævnes, at Studiet til Diplomprøven i Regnskabsvæsen ogsaa har mange Tilhængere blandt Bankfolk, idet det selvsagt for en Bankmand er af stor Værdi at have Specialkundskaber paa dette Omraade.

Hvilke Fremtidsmuligheder har da en saaledes uddannet Bankmand, og hvilken Stilling kan han naa socialt set?

I vore Dage maa man ved Valg af Livsstilling i høj Grad tage det økonomiske med i sine Betragtninger, for man kan jo ikke leve af alene at være vel uddannet. Navnlig i disse Aar ser man Bankfolk, der efter at have gennemgaaet deres Uddannelse i Bankerne, udvandre til andre Erhverv, og selv om noget saadant vel altid vil finde Sted, thi slavebunden skal og bør man jo aldrig være, skulde Reglen dog helst være den, at man forbliver ved det

Fag, man har lært til Bunds. En Forudsætning herfor er imidlertid, at der sikres Bankfunktionæren saadanne økonomiske Vilkaar, at han har Raad til at blive ved sin Læst. Det maa imidlertid erkendes, at Lønvilkaarene indenfor dansk Bankvæsen har været og til Dels stadig er meget uensartede. De meget store Banker har gennem mange Aar haft Gageregulativer, saaledes at den unge ved sin Ansættelse faktisk var i Stand til at forudse sin Løn højt op i Aarene. Men en lang Række Banker benyttede sig ikke af Gage-regulativer, her var Parolen: »Vi lønner efter Flid og Kvalifikation«. Denne Uensartethed i Løn indenfor Bankfaget har sikkert været en medvirkende Aarsag til den Tilbageholdenhed, som de unge har vist i de senere Aar overfor Bankernes Elevstillinger. Stat og Kommune f. Eks. har med deres faste Former for Aflønning vist sig tillokkende efter en helt anden Maalestok. Imidlertid trænger Indførelsen af Gageregulativer mere og mere igennem i Bankerne, saaledes at man nu kan sige, at langt den største Del af Bankfunktionærene lønnes paa denne Maade, hvilket selvfølgelig er af største Betydning for den unge Ansøger, idet han paa Forhaand kan se, hvilke Lønvilkaar han gaar ind til.

Til de faste Lønninger ydes der i alle Banker for Tiden et Dyrtidstillæg, der nogenlunde svarer til de Stigninger i Leveomkostningerne, der med Rime-lighed kan kræves dækket. Og endelig skal nævnes, at Bankerne — paa ganske faa nær — har Pensionordninger for Funktionærene, saaledes at Bank og Funktionær som Regel hver betaler Halvdelen af Præmien. Pensionernes Størrelse er noget uensartede, men normalt vil Pensioneringen dog betyde en Betyggelse for Tilværelsens sidste Stadium.

Avancementsmulighederne indenfor Bankfaget maa siges at være relativt gode, idet man kan regne med, at 25-33 pCt. af Funktionærene beklæder overordnede Stillinger, og da den naturlige Afgang paa Grund af Alder jo fortrinsvis sker blandt de overordnede, vil det sige, at en meget stor Del af Bankfunktionærene paa et eller andet Tidspunkt opnaar en overordnet Stilling.

Ligesom Bankfunktionærene betragter deres Erhverv som et Fag, saaledes betragter de sig ogsaa som en Stand, og som saadan har de organiseret sig i »Danske Bankfunktionærers Landsforening«. Som Medlemmer staar Bankfolk af alle Grader — Bankdirektører dog undtaget — og Foreningen, der tæller ca. 4700 Medlemmer eller ca. 90 pCt. af samtlige Bankfolk, arbejder ihærdigt for at opnaa de bedste Kaar — faglige saavel som økonomiske — for alle dens Medlemmer.

Til Slut blot et Par gode Raad i Almindelighed. Enhver ung gaar ud af Skolen med det faste Forsæt, at netop han eller hun skal drive det vidt her i Tilværelsen, og derfor bør det indprentes, at det er den enkeltes eget Initiativ og Indsats, der er af afgørende Betydning for, om man faar Fremgang her i Livet. Man kan ikke gøre sig selv til et Geni, men enhver, der

er ung, har Muligheder i sig, og man kan udvikle disse medfødte Muligheder og Anlæg — eller man kan ødelægge dem. Der er tre Egenskaber, der er nødvendige, hvis man vil naa Toppen og det er: Dømmekraft, Flid og Helbred.

For en Bankmand, der naar de højere Stillinger, er Dømmekraften en meget væsentlig Evne. Hvor mange Tab er ikke i Tidens Løb konstateret, fordi Dømmekraften i afgørende Øjeblikke svigtede. Dømmekraft vil til syvende og sidst sige Evnen til altid at kunne høste Erfaringer og drage Nytte af dem, og der vil altid være tilstrækkelig Raamaterialer at øse af i Menneskers Tale og i Livets mangfoldige Tilskikkelser.

Men Dømmekraft, der ikke underbygges af Flid, kan blive en gold Evne. Det er kun faa, der er født haabløst doven eller unaturlig flittig, men slide i det kan enhver. Hovedvanskeligheden ved Flid er at kunne samle sig helt og holdent om een Ting ad Gangen, og denne Kunst kan læres.

Imidlertid er Grundlaget for baade Dømmekraft og Flid et godt Helbred — der hører Sundhed til for at naa frem. Naar man ikke er rask, bliver alting vanskeligt, for hvem kan stole paa sin Drømmekraft, naar man er utilpas eller morgengnaven, og hvem kan være flittig og udføre strengt Arbejde, naar man altid føler sig uoplagt. Driv derfor Sport — med Maade — og tænk altid paa det gamle Ord om den sunde Sjæl i det sunde Legeme.

Er man i Besiddelse af disse tre Egenskaber og dertil høflig, belevet og ærlig i al sin Færd, saa har man Chancen for at naa vidt i Livet, for aldrig har nogen Tid været mere gunstig for den fulde Udnyttelse af alle Evner, end den vi nu lever i — for enhver Mand og Kvinde, som har Ærgærrighed og vil frem.

Om man saa opnaar mere Livsglæde og større Lykke ved at komme højt paa Straa — ja, det er en helt anden Historie, som Kipling siger.

Samtale med en norsk Digter

af Bent Andersen

Frederiksværn hed en vigtig flådestation i Norge under danskevældet. Den laa lige syd for Larvik — og ligger der endnu; men man vil forgæves søge efter den på et kort. Idag hedder byen, som er opstået omkring flådehavnen, Stavern. I begyndelsen av dette århundredæ boede her en av Norges store digtere, Jonas Lie. Han byggede sig et hus i den idylliske egn og henlevede sine sidste år i Stavern.

Også i dag bor en norsk digter i Stavern. Det er den fejrede lyriker *Herman Wildenvey*, som har sit dejlige hjem, Hergisheim, lige uden for Byen.

Wildenvey har en stor produktion bag sig. Bedst kendt i Danmark er vel nok hans mesterlige gendigtninger af Heines »Sangenens bok« og Geraldys »Du og jeg«. Men mon ikke adskillige danske har lært en del av hans egne digte at kende gennem den norske radio, som ofte har givet Digteren lejlighed til at recitere sin lyrik.

Wildenvey fyldte 60 den 20. juli. Men det er en ungdommelig og spændstig mand, der sidder over for mig i en av de hyggelige stuer på Hergisheim. Jeg lykønsker, men han gør en avværgende bevægelse.

— Det er nærmest forfærdeligt, og jeg er ude av stand til at fatte det. Jeg tror ikke engang, jeg kunde føle mig gammel, selvom jeg prøvede på det. For tiden er jeg inde i et hektisk arbejde, jeg skal have en bog ud til høsten og opfører en formelig hexedans med mig selv.

— De av Deres bøger, som vi danske kender, er lyriske. Det er vel typisk for Deres digtning, eller har De også skrevet idedigtning?

— Jeg holder ikke av, at man sætter idedigtning i modsætning til lyrisk digtning. Al sand kunst må naturnødvendigt bygge på og udtrykke en ide. Jeg tror, De mener tendensdigtning, og det er ikke mit felt.

— I det norske tidsskrift »Ungdom« har De offentliggjort nogle gendigtninger av Æsops fabler. Hvor kan de opfattes?

— De blev til under okkupationen og er en slags penneprøver. Æsop var

jo forbløffende aktuel, og jeg benyttede ham ved et par småforsøg i tendensdigtning.

— Vi har i Danmark hørt om adskillige norske digteres liv under krigen. Kunde De fortælle lidt om digterstandens indstilling som helhed?

— Der var ingen tvivl om stillingen. Næsten alle vore digtere rømte av landet ud fra den betragtning, at de kunde gøre Norge de største tjenester der. Jeg personlig boede under hele krigen her på Hirtsholm. Jeg følte, at jeg gavnede mest herhjemme. Med mellemrum rejste jeg rundt på oplæsningsturnéer. Jeg kom dog aldrig til Oslo, for jeg vilde ikke arresteres.

— Der var jo en mand ved navn Knut Hamsun. Er han arresteret?

— Nej! Hans optræden har selvfølgelig såret alle normænd, og der er adskillige, som har brændt hans bøger. Men jeg tror, det i regelen er den slags mennesker, som altid føler trang til for en større kreds at demonstrere deres nationale fortræffelighed. Hamsuns bøger er jo dog idag de samme som engang skaffede ham Nobelprisen.

Vi kommer her naturligt til at tale om Valdemar Rørdam, som Wildenvey kender som en stor dansk national-digter. Han har hørt om hans nationale fald og om hans bøn om tilgivelse og udtaler som sit synspunkt: Det kan dog ikke være muligt, at Danmark i fremtiden kan undvære hans digtning.

— Vi er jo nu kommet ind på udrensningen, hvordan stiller De Dem til dette spørgsmål?

— Det er et meget ømtåligt emne. Jeg kan egentlig ikke konkret sige, hvorledes mit syn er. Men uden ønske om at blive opfattet som »silkefrontsmand« vil jeg dog paapege de frygtelige konsekvenser, den store udrensning indebærer.

— De hentyder vel her til den pariakaste, som vi vil komme til at staa overfor?

— Nej, det er ikke fra den kant, faren truer. Langt farligere er de smidige og dygtige mænd, der vil vinde tillid gennem en forloren anger og omvendelse. De vil kunne bane sig vej til betydende stillinger, hvor de får lejlighed til at øve ubodelig skade. De vil selvfølgelig livet igennem bære nag til det bestående samfund. Jeg har til tider tænkt på, om det ikke var bedre med mange betingede domme — men det vilde kanske heller ikke virke efter hensigten.

— De var fornylig gæst ved et stort arbejderstævne her i Stavern. Betyder det, at De slutter Dem til arbejderpartiet?

— Jeg er ikke medlem av dette eller noget andet parti. Men jeg er av livsanskuelse radikal og føler mig derfor naturligt knyttet til et parti, der repræsenterer samme livssyn.

— Og må vi til slut høre lidt om Deres indstilling til det nordiske samarbejde.

— Jeg kan vist lettest henvise til, at jeg sammen med min hustru, Giske

Wildenvey (hvis nordlandsroman »Andrine« iøvrigt netop er udkommet på dansk) i våren var på en sverigesturné for foreningen »Norden«. Vi besøgte 23 byer, hvor min hustru holdt foredrag, og jeg læste op.

— Man synes undertiden at spore en betydelig modvilje mod Sverige her i Norge.

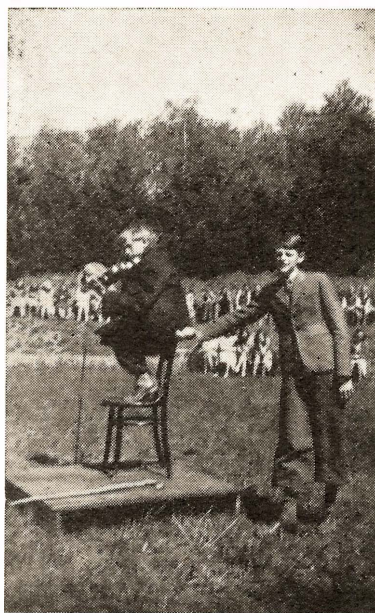
— Ja, der har jo nok været enkelte *skarpe* udfald. Men de falder som regel til jorden øjeblikkelig. Der har været en del bagateller, som med rette kan kritiseres; men hver gang det har drejet sig om sensationelle angreb, har det vist sig at være falsk alarm.

— Det glæder en dansk at høre dette. Men hvordan forklarer De disse udfald?

— Jeg tror, de er naturlige nok. Vi i Danmark og Norge er endnu for rystede over, at vi blev taget i kraven. Derfor har vi ondt ved at forstå et land, der søgte at holde sig neutralt. Og omvendt har svenskerne ofte vanskeligt ved at begribe forholdene hos os. Men vi må aldrig glemme, at der var svenskere, der talte vore landes sag bedre, end vi selv formåede det.

Wildenvey gaar ovenpå for at hente et høstdigt, som han vil overlade årsskriftet. Det skal med i hans nye digtsamling, men er skrevet i krigens første år. Jeg takker for den tid, digteren har ofret på samtalen, og idet vi gaar hen mod døren, siger den ungdommelige 60-åring med varme i stemmen:

— Farvel, og hils i Danmark.

Lille, men berømt Kunstner
9. Kl. sidste Skoledag 1945

Fergemann Tid —

Gå ind ad den høstlige haves port
og lytt i den stille kveld.
Det er som du hører en båt ro bort
og båten er jorden selv.

Den legger ut fra en sommers strand
med sommerens liv ombord.
Og tiden, tiden er fergemann
og puster og ror og ror.

Det er som et ekko rundt omkring
av svinnende åretak.
Og tiden ror i sin vante ring
og legger en sommer bak.

Blomster og vekster og busker og trær
— står som de ikke tør
å spørre hvor kursen i kvelden bær,
men luften omkring dem spør!

Hvor ror du hen, du jordens båt.
fergemann Tid — hvorhen?
Og haven suser forgrått og våt.
Kommer du snart igjen?

Herman Wildenvey

Et lille Pust fra Sverrig

af O. Frikke

I Juli Maaned havde »1900« (min Forening) Besøg af et svensk Atletikhold fra Kyrkhult, og en Følge deraf blev, at vi blev inviteret derover i August.

Vi tog naturligvis mod Indbydelsen med Glæde. Rejsen begyndte Kl. 23 fra Aarhus Havn. I taaget Vejr naaede vi Trekroner, og Spændingen steg, jo nærmere vi naaede Tolden, vi havde nemlig en Del Ost og Flæsk med.

Da vi lykkelige og helskindet var kommet igennem Skærsilden og ombord i Baaden, begyndte Folk straks at staa i Kø efter Cigaretter. Da vi opdagede, hvorfor Køen stod der, for hele Bundtet straks hen i Køen og fik ogsaa to Pakker Camel pr. Mand.

Saa snart vi var færdige med Cigarettekøen, gik vi over i Chokoladekøen og derfra i Land i Malmø og over i Toldkøen, ak ja, det er jo en Køernes Tid.

Ikke saa snart vi var kommet igennem Vridemaskinen uden at blive altfor flade, løb vi i Sprintertempo til Toget.

Da Perronkontrolløren saa, hvor vi skulde hen, grinede han og sagde: »Skal I op ock sküda Räve?« — »Ja, ja,« sagde vi blot og masede videre og naaede Toget i sidste Øjeblik.

Det var vel nok et Tog, D. S. B. kan godt pakke sammen, det var elektrisk og løb lige saa hurtigt som »Lyneren«.

I Elmhult skulde der skiftes, og der var et Ophold paa tre Timer, som vi benyttede til at se Byen i.

Det var vel nok Sager, der hang i Vinduerne, vore Tænder begyndte at løbe i Vand, men vi maatte slukørede vende om og gaa tilbage til Stationen, da vor sparsomme Valuta (fem svenske Kroner) ikke nær slog til.

Toget vi derefter skulde med lignede »Gjerrildgrisen«, og med det besteg vi i kvikt Tempo Blekinges Klippetoppe.

Modtagelsen i Sølvorsborg og den derpaa følgende Tur i lejede Rutebiler var en Oplevelse.

Da vi nærmede os Kyrkhult, spurgte vi, hvorfor de alle flagede (det er sandt, hvad jeg skriver) det var for os.

Et Vindpust fra Sverrig

Efter en hjertelig Velkomst blev alle indkvarterede rundt om i Byen. Søndag var der Holdkamp, som Svenskerne, saa stærke som de er, selvfølgelig vandt.

Interessen for Atletik i Sverrig er det samme som Fodbold herhjemme; der var mødt 110 pCt. af Indbyggerne.

Mandag var vi ude at se et Stenbrud (Billede No. 2). Det var imponerende at se de store glatte, undertiden blanke Stenflader med alle Aarer i forskellige Farvenuancer.

Tirsdag var Holdet paa Udflugt til »Walhalla« (Billede No. 4 og Udsigten fra denne, Billede No. 1) en Klippe, som lodret rejser sig 40-50 Meter op over Vandet.

I gamle Dage (Vikingetiden) smed man de gamle »Aldersrentenydere« ud fra Klippen, saa var deres Bekymringer Slut i dette Liv.

Paa Vejen til »Walhalla« kom vi forbi en Kæmpesten 8-10 m høj, og selvfølgelig skulde den fotograferes, klatrende rundt paa den, med det Resultat bagefter, at to af Fotograferne ingen Bunde havde i deres Sokker.

Onsdag var jeg ude at besøge en Landmand, hvis Heste jeg knipsede paa Spången (Billede Nr. 3).

I Blekinge — og vel ogsaa i det meste af Sverrig — bruges kun Stendiger som Afspærring, Sten har de jo ogsaa nok af (Billede Nr. 5).

Nej, det er ikke let at være Landmand i Sverrig, men de fleste lever ogsaa mest af Skovhugst.

Deres Huse? Ja, det er selvfølgelig Træhuse, evt. cementklinede (sprættede).

Svenskernes Kost er meget lettere end Danskernes. Den ene Dag fik jeg Kantareller i Paj og anden Dag Sild paa fem forskellige Maader ogsaa i Paj (Gratin) altsammen med sædvanlige Smørgås til.

Dagene gik og Afskedstimen slog, vi skulde hjem og overvære Landskampen i Atletik »Finland-Danmark« i København.

Der fik jeg endelig rigtig Lejlighed til at se Salminen, Finland kaste Spyd (63 m), Heino, Finland i 10 km Løb og Højdespringeren Nickelln, Finland i virkelig fin Saksestil klare 1,92.

Mandag Aften skulde jeg saa med Baaden hjem, men kom desværre for sent; — naa, men det er nu en anden Historie.

Sønderborglejren 1946

Lejrbaal — Kammeratskab — Dybbøltur — Kronprisens Besøg — Mødet med udenlandske Spejdere — det er et lille Udpluk af, hvad de grønne Spejderes Korpslejr ved Sønderborg kunde byde paa.

Den ene Lejrdag efter den anden var saa rig paa Begivenheder, at man følte sig ganske overvældet, naar man om Aftenen krøb i Soveposen. — Lejrens Størrelse var i sig selv imponerende. Fra Flagbakken var der et udmærket Overblik over de Hundreder af Telte, som stod i nøjagtige Gader, kun afbrudt af Lejrgaderne. Lod man Blikket glide ud over Lejrens Omegn, traf det mange af Sønderjyllands historiske Minder; Sønderborg Slot. Dybbøl Mølle og Skanserne samt Broager Kirke med de karakteristiske Taarne. Det var tydeligt ved mange Lejligheder, at det var Grænselandet, vi befandt os i. Man lovede sig selv, at det ikke skulde være sidste Gang, Sønderjylland var Maalet for Sommerferieturen.

En gribende Oplevelse var det at være med til en Højtidelighed ved den store Fællesgrav paa Dybbøl, hvor den finske Spejderchef gav Udtryk for Danmarks og Finlands Fællesskab som Grænselande ved at lægge en Haandfuld finsk Jord paa de danske Soldatergrave. Det var samme Dag, at alle Lejrens 10.000 Spejdere var paa Dybbøl — de første Kolonner naaede netop Skanserne efter halvanden Times March, da de sidste Spejdere i den endeløse Række forlod Lejren. Division efter Division svingede ind i Skansen, medens Fanerne anbragtes hele Vejen rundt paa Voldene. Det var et uforglemmeligt Syn at se de Hundreder af Faner — af Faner, som blafrede i Sommerbrisen.

Imellem saadanne Udflugter til nationale Mindesteder var der rigelig Tid til at se sig om i Lejren, og mange benyttede Lejligheden til at stifte Bekendtskab med en af de udenlandske Spejdere, der var indbudt til at deltage i Lejren. Der var Spejdertropper fra Norge, Sverige, Finland, England og Frankrig, — og endnu flere Lande vilde have været repræsenteret, hvis ikke Pas- og Rejse vanskeligheder havde lagt uoverstigelige Hindringer i Vejen. Ogsaa fra Sydslesvig var der en Del danske Spejdere, som uden Tvivl var den mest populære Trop i hele Lejren. Alle udenlandske Spejdere blev efter

Lejrens Afslutning invireret med hjem af danske Spejderkammerater og afsluttede Opholdet i Danmark med en Rundrejse i Landet. — Nordmændene havde om deres Lejrplads lavet en særdeles original Afmærkning. Hver norsk Spejder havde medbragt et lille Grantræ, som skulde plantes til Indhegning, men hele Planen var lige ved at blive ødelagt, idet Toldvæsenet i Frederikshavn ikke vilde tillade en saadan Kæmpeimport af Grantræer. Finnernes nationale Vartegn bestod i en rigtig Badstue, som de opførte paa deres Lejrplads, og som var i stadig Brug hele Lejrperioden.

Naturligvis var Dagene i Lejren præget af de mange Øvelser og Konkurrencer, som Tropperne deltog i. Hele Lejren deltog i en stor Natøvelse, der var af samme Omfang som Hærens Efteraarsmanøvrer. Utallige Patruljer gennemkrydsede Als ved hjælp af Kort og Kompas for til Slut at samles i et vældigt Slag. Øvelsen, som havde et højaktuelt Emne til Baggrund, bragte mange morsomme Episoder, som f. Eks. da Sønderborg Politi — efter Aftale med Øvelsesledelsen — arresterede flere af Spejderne, som straks blev bragt i Grundlovsforhør, — men de tiltalte drog dog et Lettelsens Suk, da Dommeren lod Spejderuniformen komme til Syne bag sin Kappe.

Enhver Dag i Lejren sluttede med Lejrbaal, hvortil foruden Spejderne ogsaa Gæsterne fra Sønderborg havde Adgang. Naturen selv havde været Bygmester til Lejrbaalspladsen, der var beliggende ved Foden af en Skrænt, som netop havde en Hældning, der var passende til Tilskuerpladser. Underholdningen vekslede mellem Alvor og friske Spejdersange eller musikalsk Underholdning af et af Lejrens Orkestre. Der er en egen Stemning ved et Lejrbaal, som kun den, der »har snuset Brænderøgen«, kan forestille sig; det er først ved Lejrbaalet, at man rigtig finder hinanden. Ofte siges i Baaltaler netop det, som giver Spejdersport Fortrinet fremfor mange andre Sportsgrene, men personligt mener jeg, at man faar størst Udbytte af et Lejrbaal, hvor der kun er en snæver Kreds, som nøje kender hinanden.

Højdepunktet af de otte herlige Dage naaedes dog, da Kronprinsén, som var Lejrens Protektor, aflagde et Besøg hos Spejderne, efter at der fra Morgenstunden var blevet arbejdet ivrigt, for at Lejren skulde præsentere sig saa godt som muligt, var Korpslejren parat til at modtage sin høje Gæst. Fanerne blev anbragt, saa de dannede en Flagallé gennem Lejrens Hovedgade. Endelig rullede Kronprinsens Bil frem, og efter at have hilst paa Lejrens Ledelse, begyndte Æresgæsten sin Rundtur i Lejren, medens Lejrens Kirkeklokke ringede til Velkomst. Gennem de sølede Lejrgader, der endnu ikke var tørre efter et kraftigt Tordenvejr, naaede Kronprinsen til Flagpladsen, hvorfra han nød den smukke Udsigt. Herfra gik Turen videre til Lejrbaalspladsen, hvor Spejderne havde samlet sig. Her skulde Guldhornene, som ved Spejderstafetter var blevet bragt Landet rundt, overrækkes Kronprinsen. De sprøde Toner fra fire Lurer indledte Festlighederne, hvorefter Lejrchefen holdt den egentlige Velkomsttale og takkede Kronprinsen for den

Interesse, hvormed han havde fulgt Forberedelserne til Lejren. Medens Oehlenschlägers Digt om »Guldhornene« blev læst, holdt en synderjydsk og en københavnsk Spejder de to Guldhorn frem, som straks derefter blev overrakt Kronprinsen af Korpsets Stifter. Det var tydeligt at se, at Kronprinsen var bevæget over den smukke Gave, men snart lød hans Stemme: »Min inderligste Tak for disse dejlige Guldhorn. I maa undskylde, det kniber for mig at sige, hvor I har glædet mig. Det er en smuk Tanke, at Hornene her har løbet Landet rundt for at vende tilbage hertil. Nu skal de faa Lov at blive her i Sønderjylland, jeg tager dem med til Graasten, der skal de blive, saalænge jeg bor der med min Familie. Jeg haaber, I har haft en god Tid herude. Det er festligt at se saa mange unge samlet under Dannebrog her i Sønderjylland, der gemmer de dybeste Minder i vort Lands Historie. Gud være med jer, saa skal det nok gaa jer all-right her i Livet. Tusind Tak, Dreng, for jeres Gave, Tak skal I have.«

Et Bifald, som maatte kunne høres i Miles Omkreds, hilste denne Tale, og Orkestret begyndte paa Korpslejrnsangen.

Derefter tilbragte Kronprinsen den næste Time med en Rundtur i Lejren, og underholdt sig først med de svenske og norske Spejdere. Saa kom Turen til Sydslesvigerne, som ikke var flere, end at de hver fik et Haandtryk af Danmarks Kongesøn. Kronprinsens Bemærkning om, at de jo ikke havde saa langt hjem, blev besvaret med et kvikt: »Nej, men endnu for langt.« Efter Besøg i de finske, engelske og franske Lejre begav Kronprinsen sig paa Vej ud af Lejren, men fik pludselig Øje paa Trophunden »Bonzo« — en Hund som Aarhus Trop ifører Spejderuniform og tager med i alle Lejre. — Sjældent har en Kronprins saa hurtigt maattet overgive sig til Smilet, som ved Synet af »Bonzo«. — Efter at have taget Afsked med Lejrledelsen, satte Kronprinsen sig til Rattet og startede mod Graasten.

Dagen efter Kronprinsens Besøg blev Lejren brudt; Spejderne, som i en Uge havde delt godt og ondt, skulde atter skilles og spredes over hele Landet — ikke een, men mange Oplevelser rigere.

Til alma mater via Studenterfabrik

af Niels Peter ,

»Det hænder hvert Aar, naar Dagene lyse mod Midsommer gaar« — saadan sang vi i Ryom om Eksamenstiden, der var Afslutningen paa en lys og lykkelig Skoletid. Efter Eksamen læser man i Aviserne: »Følgende har bestaaet alm. Forberedelseksamen paa R. R. osv.« Maaske læser man i samme Avis en lakonisk Meddelelse om, at »følgende har bestaaet Studentereksamen paa N. N.s Studenterkursus.« Ikke andet! — Naa, siger man efter at have løbet Navnene igennem — har han faaet Studentereksamen. Men hvilket Slid, hvilken Anstrengelse der ligger bagved — ja — det ved kun de færreste. Den, der har prøvet dette Slid, vil ikke gerne gøre det om. Forfatteren til disse Linier har prøvet det.

Vi var 20 paa Studenterfabrikken, da Kursuset skulde begynde sidst i August 1943. Saa kom 29. August, allerede inden vi var kommet i Gang. — Spærretid m. v. Nu kom de første Genvordigheder. Vi forsøgte at opnaa Tilladelse til at færdes ude om Aftenen. Stod i Kø 2-3 Timer og kom saa ind til Tyskerne. Nogle af os var heldige og fik Tilladelsen første Gang. Andre fik Nej i dette Lotteri, men endelig først i September havde vi alle »ein Passierschein. N. N. ist berechtigt, die Strassen zwischen seiner Wohnung ... und seiner Schule ... und zwar auf den kürzesten Wege zu benutzen.« Hvilken ufattelig Lykke at maatte færdes paa vore egne Gader.

Vi begyndte om Aftenen Kl. 18,30 og fik 5 Lektioner til Kl. 22,30. Engelsk, Dansk, Latin, Tysk, Fransk m. v. »De tager saa de næste 4 Sider til næste Gang«. Ak — næste Gang — lad mig nu se paa Skemaet — det er jo i Morgen. Og det er kun det ene Fag! Kære Ven — siger man til sig selv — det naar du jo aldrig! Kl. 22,30 cirka — Klokken blev altid mere — vakler vi hjem. Skulde man nu læse. Hvordan Søren skal man indrette sig? Nej, det er nok bedre at staa tidligt op. Ja, ja, saa er Hjernen jo frisk, og du skal jo først møde Kl. 9 — hele 3 Timer — hvis du altsaa staar op Kl. 6. Saa du gaar bare i Seng nu! Kl. 6 ringer Vækkeuret. Naa, hvad nu — aah det er jo sandt — du er jo vordende Student. Energisk ung Mand. Altsaa op med dig. Man læser. Men 4 Sider Engelsk tager jo

sin Tid. Ak ja, der var jo ogsaa Latin. »Læs altid godt paa det, det betaler sig i det lange Løb,« sagde Latinlæreren. Nu er der næsten gaaet 2½ Time. Ja, saa mangler du Tysk, Fransk og Historie. Det gaar nok. Du har da Frokostpause paa Kontoret. Og maaske skal du nedenunder i Dagens Løb. Man kan da altid tage en Bog under Armen.

Dagen gaar med Travlhed og Møje. Alt er saa besværligt i Krigens Aar, men Klokken bliver atter 18,30, og du sidder igen paa Skolebænken. Du fik næsten læst det hele. Nu, naar du kommer i Gang, saa gaar det alt sammen lettere. Gaa bare paa med godt Humør! Det bliver lettere. Det er da klart!

Da der er gaaet to Dage saaledes, er vi kun 19. — Jeg traf den manglende et Par Dage efter.

— »Naa — Sørensen, du var der ikke i Aftes.« — »Nej, du — det er altsaa kedeligt nok, men ser du, jeg er altsaa blevet forflyttet til Silkeborg. Jeg maa holde op — Sørensen osse«. Et halvt Aar efter trillede Sørensen rundt i Byen endnu. Men vi andre. Vi vænnede os til det lidt efter lidt. Godt at det er frivilligt, tænkte vi, ellers var det ikke til at holde ud. — 3 Uger gik. Frøken P. kommer ikke mere. Hun er blevet kørt ned af en Bil. Bare det var mig, tænker man. — Saa kunde man jo holde op. Nej, lad være med det — du bliver jo til Grin. De andre kalder dig allerede Studenten.

Saa kom Oktober! — Nu kom Tyskerne os til Hjælp. »Passierscheinen« blev inddraget. Sabotagen satte ind. Politiet kom paa Skolen. Er Hansen her? Lige gaaet! — Nu maatte vi kun gaa paa Skole til Kl. 20. Herligt! Hjem at sove tidligt. Skemaet ændredes til flere Timer Lørdag og Søndag. Det var maaske baade godt og ondt. Om Søndagen skulde du jo skrive engelsk og tysk Stil, maaske franske Stiløvelser og en dansk Stil af og til. Og om Søndagen kunde du naa at læse det — eller noget af det — som du ikke fik læst i Ugens Løb.

Midt i November var vi kun 16, Numer 17 kunde ikke mere. — Det sagde han ikke; men han havde alligevel ikke Raad! — Det var heller ikke gratis. 40 Kroner pr. Maaned plus Bøger.

Tiden gik mod Jul. — Ved Juletid ophævedes Spærretiden. Vi holdt ogsaa Julefest paa Fabrikken. Ja, ja, der er jo ogsaa noget interessant, der er mange morsomme Episoder, og først og fremmest et glimrende Kammeratskab udsprunget af dette, at vi alle er i samme Baad — tænkte man, idet man saa ind i Julelysenes Lue. I Skæret af disse tænkte man, at om nogle Aar vilde man mindes denne Tid kun for det gode. Det gaar nok. Og nu fri i 14 Dage. — Du kan let naa at komme paa Højde med Situationen i den Tid.

Men da vi begyndte i Januar var vi ikke saa stolte. Vi var kommet bag efter i Spærretiden. — Og staa op for at læse Kl. 6 i Vinterens Mørke og

Kulde. Nej, uha — hundekoldt. Saa læste vi om Aften — rettere om Natten. Der var stadig 5 Lektioner. Og Luftalarmer forlængede ofte disse med et Par Timer. Efterhaanden nikkede vi med Hovedet baade om Dagen paa Kontoret og om Aftenen paa Kursuset. Mere end en Gang hændte det, at en eller flere faldt i Søvn. — Det er Vanvid, siger man. — Men bliv ved. Det er jo dumt at holde op, naar du har gaaet saa længe.

Og Kursuset fortsætter med utrættelige Lærere. Hvilket Slid for dem ogsaa. Efter næsten et Aars Forløb har man helt vænnet sig til det. Tidligt op og sent i Seng. Altid søvnig og aldrig læse Aviser som almindelige Mennesker. Ikke Tid til Biograf og lignende.

— Nej, siger man atter til sig selv — havde jeg vidst dette — vidst at man skal sige Farvel til Slægt og Venner for 2 Aar — saa var jeg ikke gaaet i Gang med det. Men saa kommer Sommerferien fra Kursus og senere fra Kontoret, og man føler, at det at leve paa almindelig borgerlig Vis nok er det bedste. Ingen kan tjene to Herrer.

Men nu har du gaaet et Aar, og det var nok det værste, trøster du dig med. Altsaa i Gang igen den 15. August. Det er lidt svært i Begyndelsen atter at vænne sig til Kursuslivet. Krigens Gang kommer os ogsaa nærmere ind paa Livet.

Efter Fjernelsen af det danske Politi den 19. September standses vi oftere end før paa vor Vej. »Deutsche Sicherheitspolizei«. En Pistol i Ryggen og man undersøges for Vaaben. Tasken ser de ikke! — Og ind imellem Bombernes Bragen og Sirenernes Tuden.

Og oftere er man ved at give op. Det synes saa haabløst altsammen. — Engelsk, Tysk, Latin, Oltidskundskab, Bomberne, Sabotage, Tyskere, Luftalarmer, B. B. C. m. v., — alt farer rundt i ens lille Hjerne. Ens Paarørende bliver ængstelige. Du burde heller ikke færdes ude saa sent. — Alle disse uhyggelige Mord. Men hvad skal vi gøre?

— Eksamen er nær. Vi er bagefter. Vi maa have Ekstratimer nu i det Fag og saa i det Fag. Og om Natten efter normal Skoletid! Ved Instillingsprøven i Marts falder nogle fra. De var for tynde i Papirerne. — Gestapo havde i Forvejen hentet een. De ventede paa ham, da han kom hjem Kl. 12 om Natten. Han gik og spekulerede paa, hvad x er lig og løb lige i Armene paa dem.

Vi var nu kun 12 tilbage paa Fabrikken. — Krigen blev heftigere. Gik mod Klimaks og vi mod Eksamen.

Vi var efterhaanden saa sløvede, at vi haabede paa Invasion. Haabede det virkelig dybt og inderligt. — Saa blev der vel ingen Eksamen. Men den kom!

Den 1. Maj skrev vi dansk Stil om Sangens Værdi. Og hvilken underlig Følelse at skulle skrive tysk Genfortælling den 7. Maj. Hvad brød vi os om dette Fag!

Nogle fik fri fra Kontoret til Eksamen, medens andre maatte vakle videre og læse om Natten støttet af Ferietabletter. Og — oh Rædsel — hvilken Omgang at skulle trækkes gennem det hele Pensum i alle Fag. Ialt 9 Gange. — Kan du klare den — du fik jo kun tg+ i Latin — den var gal med eksakt Viden i Naturfag og i Tysk ogsaa, — det var jo gaaet saadan, at man ikke altid havde læst — eller rettere aldrig havde læst paa alle Fag.

Med tyndslidte Nerver vaklede disse 12 fra Fag til Fag. Maaske fra Nederlag til Sejr eller omvendt. Men de kom i Land alle. Det blev Sejr tilsidst. — Og da Dagene atter gik lyse mod Midsommer, kunde de virkelig sætte den attraaede Hue paa Hovedet. — Deres Drømmes Maal var naaet.

Alma mater bød dem ind i sit store Rige!

Det Danske Pigespejderkorps's Korpslejr ved Brahe-Trolleborg

Af Gertrud Hauge Nielsen. Aarg. 1945

Alene Ordet »Korpslejr« vil — i hvert Tilfælde for alle Spejdere — have en vis forjættende Klang over sig. — En Korpslejr er ikke en dagligdags Begivenhed, — normalt afholdes der een hvert fjerde Aar; men denne Regelmæssighed er naturligvis blevet afbrudt af Krigen, saa det var ti Aar siden »de blaa« sidst havde Korpslejr, da 4000 Spejdere i Aar mødtes ved Brahe-Trolleborg paa Sydfyn for at tilbringe ti herlige Lejrdage sammen. Der var inviteret Gæster fra Norge, Sverrig, Finland, Island, de baltiske Lande, England og Sydslesvig og saa desuden 20 »grønne«, hvoraf jeg var den ene. Det kan jo godt siges at være ikke saa lidt af en Tjans at blive een af de tyve, naar der er 16000 at vælge imellem. Vi var en lille Trop for os selv, der i Løbet af de 10 Lejrdage blev godt kendt med hinanden. Der var en Del grønne fra København, men fra forskellige Tropper og et Par Stykker fra Horsens, een fra Ribe, to fra Djursland — endda to »Ryomelever«, Ruth Knudsen fra Koed og jeg selv, — og saa desuden to fra Salling, de var næsten vanskeligere at forstaa end Nordmændene og Svenskerne.

Det var vældig interessant at være sammen med de udenlandske Spejdere. Nogle Eftermiddage havde vi »Kammeratskabsdag«, og den formede sig en Dag saadan, at vi, d. v. s. vor Division — de grønne og tre blaa Tropper — inviterede nogle fra hvert Land til at være sammen med os, og vi holdt saa Kammeratskabsdag i Brahe-Trolleborgs Park. Vi underholdt hinanden med Sange og Sketch; og vi fik ogsaa en hel Del at vide om Spejderarbejdet i de andre Lande, hvilket naturligvis var meget spændende. Nordmændene fortalte, at Spejderarbejdet i Norge havde været forbudt under Krigen; men der blev saa arbejdet illegalt, ogsaa med det. Men Finnerne er dog vist dem, der har haft det værst i Krigsaarene og Tiden derefter, saa de blev en lille Smule forkælede paa Lejren. De havde ingen dansk Valuta faaet, een dansk Krone kostede 28 finske. Saa samlede vor Division nogle Penge ind til dem og gav den finske Leder dem, for at de kunde faa set sig lidt om, mens de var her i Danmark. At se Finnernes Udtryk af Glæde og Overraskelse, da de fik Pengene, var lige ved at faa os allesammen til at tude.

Det var ellers morsomt at være Gæst, vi havde jo altid nogle Fordele frem for de blaa; vi skulde f. Eks. ikke gaa Vagt om Natten, og saa maatte vi gaa i »Makketutten« — en Slags Restauration. Den var forbeholdt de øverste Førere og saa Gæsterne; saa vi sad rigtig og nød Sodavand og Lagkage, mens de andre maatte gaa og slide i det.

Vi var heldige med Vejret; i de første Par Dage blev vi allesammen godt skoldede af Solen; i Lejravisen stod der: »Lange Næser, korte Næser, lige Næser, krumme Næser, romerske Næser, Opstoppernæser, Kartoffelnæser — men overalt røde Næser med Skaller paa«.

Vi oplevede dog ogsaa Tordenvejr en Aften, og derefter Regnvejr hele Natten, da jeg vaagnede om Morgen, svømmede jeg i bogstavelig Forstand rundt i Teltet.

Søndag Aften var der Fakkeltog i Parken, det var lidt af en Oplevelse for sig, der var flere Hundrede Fakler. Til sidst samledes vi omkring Baalet ved Slottet, hvor een af Førerne talte til os fra et af Vinduerne.

En Lejrdag formede sig i Almindelighed saaledes:

Vi blev vækket af Reveillen om Morgen, og vi lever jo i den moderne Tidsalder, saa den var paa Grammofonplade. En Morgen var der blevet sat en forkert Plade paa, saa vi vaagnede allesammen med et Spjæt, ved at der blev spillet Operamusik.

Naar vi ved fælles Hjælp var kommet ud af Soveposerne, havde vi Morgengymnastik; det kunde undertiden være nogle søvnige Øvelser, men vi blev da saa vaagne, at vi kunde trimle ned til Vaskepladserne og faa gnedet Øjnene og Ørerne lidt.

Saa skulde vi have Morgenmad: »Slappelse« — altsaa, raa Havregryn med Mælk, — og desuden fik vi »Marmelademadder«. Saa var der Opvask; vi vaskede gerne vort eget Bestik op, saa der var en lang Kø for at komme til. Det var forresten ikke det eneste Sted, der var Kø; foran Slikboden stod der sommetider over Hundrede for at faa noget »sødt«.

Naar vi havde faaet Orden paa Lejrpladsen stillede vi op og marcherede ned til Rewentlov-Pladsen, hvor vi havde Morgenparade; og mens vi sang: »Vaj højt, vaj stolt, vaj frit vort Flag«, gik Dannebrog til Tops ved Siden af det blaa-gule Verdensspejderflag. Det saa imponerende ud med de mange Faner imellem alt det blaa. Vi var allesammen enige om, at nok var det finske, svenske og norske Flag smukt, men Dannebrog var alligevel Nr. 1.

Om Formiddagen arbejdede vi paa Lejrpladserne for at faa dem saa bekvemme og flotte som vel muligt. Vi grønne hang vældigt i, vi maatte jo hele Tiden huske paa, at vi repræsenterede hele det grønne Korps.

Næste Punkt paa Programmet var saa Middagsmaden, og det maa siges, at det ikke var almindelig, kedelig Lejrmat vi fik. F. Eks. fik vi Urskov, Lejr Hachis, Jægergryde o. m. a., vi havde heldigvis en Opskriftsbog, hvilket sikkert ogsaa var rart for Udlændingene. Nordmændene kom en Dag rædsels-

slagne og spurgte om, hvad »brændende Kærlighed« var for noget; det havde de aldrig smagt før.

Om Eftermiddagen var der sommetider Fritidsbeskæftigelse, d. v. s., vi kunde komme til næsten, hvad vi havde Lyst til: Idræt, Folkedans, Sang, Badning, Signalering, Halmarbejde, Lerarbejde, primitiv Madlavning, Nødhjælp og meget mere.

Efter Aftenklemmerne var vi til Aftenparade, hvor Dagens Turneringsresultater blev bekendtgjort, og Flaget blev strøget.

Men Dagens Højdepunkt var vist Lejrbaalene, naar vi alle fire Tusinde sad samlet paa Skrænten ned mod en Sø over mod Brahe-Trolleborg. Saa var der Underholdning af baade danske og udenlandske Spejdere, og vi sang Spejdersange, Fædrelandssange og Kanons.

En Aften talte Kronprinsesse Ingrid's Sekretær, Inger Buchardt, til os. Hun skulde hilse fra Kronprinsessen, der jo er Det Danske Pigespejderkorps's og K.F.U.K. Spejdernes Protektrice, og som dybt beklagede, at hun ikke kunde være med. Inger Buchardt spurgte bl. a., om hun skulde hilse Kronprinsessen fra os, og vi skraalede naturligvis »Ja« allesammen; og til sidst spurgte Frk. Buchardt, hvad vi vilde ønske for Kronprinsessen. »En Søn«, er der straks en vaagen Spejder, der raaber; men Ønsket gik jo altsaa ikke i Opfyldelse denne Gang, selvom det var nok saa velment.

Naar vi saa til Slut ved Lejrbaalet havde sunget Spejdernes Aftensang, var det om at komme hjem i Soveposen inden Retræten lød, og der skulde være Ro i Lejren ovenpaa Dagens mange Oplevelser.

Vi var alle enige om, da vi skulde rejse hjem, at det at være i Korpslejr var noget aldeles storslaaet; paa den Maade lærer man rigtig, hvad Formaalet med Spejderarbejdet egentlig er.

Elevforeningsfesten den 30. Juni 1946

Auspicierne var ikke gode. Vejret var uroligt, saa det var ganske givet, vi ikke kunne komme i Teatret, men det kunde endda være, for Foredragssalen er ogsaa til at være i; men der var ogsaa andet i Vejen. Der var Fest rundt om; der var historisk Møde paa Kalø, Sommerfest i Auning, Fest i Stenvad, Fest i Marie Magdalene, Spejderfest i Ryom. — Næsten alle Steder var der Fest, og det var for saa vidt glædeligt, men ikke gavnligt for Elevfesten.

Men Dagen var jo bestemt, Taler og Musik bestilt, saa der var ikke Mulighed for at faa det lavet om, selvom der blev gjort et alvorligt Forsøg i den Retning. Naa, men det gik glimrende alligevel.

Selvfølgelig savnede vi Janus. Hvem savner ikke ham, naar han er fraværende? Men som sagt, det gik. — Pastor Borchenius, Randers, var mødt som Taler. Han holdt et fortrinligt Foredrag om Kampen om Øresund. Han har jo, som alle ved, selv deltaget i Frihedskampen, saa hans Foredrag, der blev glimrende holdt var meget interessant. Der var ogsaa mødt godt et hundrede Mennesker for at høre paa ham.

Derefter spillede Musikken fra Aarhus, og saa var den første Afdeling af Festen — den officielle Del — afsluttet.

— Derefter holdt Bestyrelsen Bestyrelsesmøde, hvilket var vanskeligt, eftersom end ikke Bestyrelsen var mødt fuldtallig; men da det vanskelige Bestyrelsesmøde var forbi, samledes man i Hotellets Sal til Fællesspisning. Her var der ikke det fulde Hus, der plejer at være. Der blev ikke holdt Taler. — Savnet af Janus gjorde sig atter gældende, — men vi sang de gamle Ryomsange og havde det hyggeligt, og da Bordet blev hævet, spillede Musikken op til Dans. Der dansedes saa, indtil det blev Kaffetid, og ved Kaffebordet forlystede Hr. Bent Andersen os ved paa en mesterlig Maade at fremmane »Dikteren P. Sørensen Fugholm« og lade ham fremsige et Par af hans yndede Aandsprodukter.

Da Timen saa kom, skiltes vi efter først at have sunget de gamle Elevers Sang. — Jo, det var en god Elevforeningsfest, men der burde have været flere gamle Elever, — det burde der. Husk det til næste Gang!

Skolens Dagbog

1946

- 19.-6. Eksamen slutter. Der var indstillet 29 Elever, der alle bestod — deraf fem med Udmærkelse.
- 21.-6. Aarsafslutningen forløb paa den traditionelle Maade. Der var mange Gæster 400-500.
- 30.-6. Elevforeningsfest.
- 28.-6. Et Hold Husmænd fra Thy besøger Skolen.
- 5.-7. Husmænd fra Vejle besøger Skolen.
- 18.-7. Et Hold Husmænd fra Bornholm, Lolland, Sjælland og Jylland aflægger Skolen Besøg.
- 25.-7. Et Hold Husmænd fra Hadsten besøgte Skolen.
- 14.-8. Skolen begynder efter Sommerferien med 336 Elever, deraf 73 nyindmeldte. To nye Lærere Herr cand. theol. Abildtrup og Herr Lærer Inselmann begyndte i Dag deres Gerning ved R. R.
- 15.-8. Handelsskoleafdelingen begyndte med 3 Klasser, der er nu 35 Elever.
- 29.-8. Den 29. August mindedes ved Foredrag af Skolebestyreren i sidste Lektion. En fransk Student, der havde været Krigsdeltager, var til Stede. Man hyltede paa Skolebestyrerens Foranledning Frankrig ved et Vive la France. Franskmanden takkede og udbragte et Leve for det tapre danske Folk. Herr Magnusson fungerede som Tolk. Skolebestyreren talte endvidere ved Handelsskoleafdelingens Mindefest for den 29. August.
- 14.-9. Film.
Fru Munch fejrede sin Fødselsdag under sædvanlige Ovationer.
- 20.-9. Randersegnens Lærere afholdt Kursus paa Skolen under Ledelse af Amtsskolekonsulent Stegger Nielsen og Formanden for Lærerraadet Roland Jensen, Atrup. Instruktører var: Seminarielærer Hermann Nielsen, Naturhistorie. Fru Garti, Dansk med Smaabørn.
- 21.-9. Foredrag med Film ved Vester-Petersen.
- 22.-9. Skolen havde Besøg af Rektor Christiansen, Aarhus.
- 25.-9. Besøg af et Fodboldhold fra Trustrup Realskole. Trustrup vandt 3-2.
- 27.-9. Skolen erhverver en Skulptur forestillende Videnskaben med Sokkel i hvidt Ergolit til Opstilling paa Bakken.
- 5.-10. Konfirmationsforedrag med Oplæsning af Skolebestyreren.
- 8.-10. Skolebestyrer Axel Munchs 61-aarige Fødselsdag. Skolebestyrer Erik Munch mindedes sin Bror i Foredragssalen.

- 16.-10. Besøg af Skolebestyrer S. Kristensen, Viborg.
 18.-10. Besøg af Forstander Gaarda, Helsingør Aftenskole.
 25.-10. Kursus i Matematik og Regning i Randers.
 Følgende Lærere fra R. R. deltog: Inselmann, Vester-Petersen og Frk. Weimer.
 26.-10. Kursus i Fysik i Randers.
 Følgende Lærere deltog: Inspektør Dynesen, Thorup Pedersen og Anton Eriksen.
 Film i sidste Lektion om Sport.

✱

NYE MEDLEMMER

Ruth Steffensen, f. Fynboe, Aalborg
 Martin Johansen, Skovgaardsgade 8, Aarhus
 Erling Krogh, Kontorchef, Andelsbanken, København
 Evald Andersen, Laen pr. Glæsborg
 Else Marie Boiesen, Bugtrup pr. Kolind
 Ejvind Bundgaard, Mejeriet, Ryomgaard
 Erling Christensen, Bredgade 27, Kolind
 Erik Danielsen, Kolind Møbelforretning, Kolind
 Bent Degn, Egeballegaard, Stenvad
 Ida Schneider Hansen, Veggerslev, Tornled
 Knud Valdemar Hansen, Pindstrup
 Lucia Hass, Thorvaldsensgade 17, Aarhus
 Jørgen Kold Jensen, Kirkegade 2, Auning
 Karl Jørgensen, Nimtofte
 Ole Knudsen, Bredgade 23, Kolind
 Ruth Knudsen, Brugsforeningen, Koed pr. Kolind
 Karl Esgar Krogh, Ulstrup pr. Stenvad
 Knud Laursen, Odensegade 18², København Ø
 Kaj Madsen, Pindstrup
 Polly Mørck, Ørbækgaard, Ørum Dj.
 Niels Nielsen, Fjellerup, Tranehuse
 Sonja Holmberg Nielsen, Marie Magdalene
 Valdemar Olsen, Vestergade 28, Auning
 Gunnar Aaboe Rasmussen, Mørke
 Jytte Rasmussen, Toldkontoret, Hadsund
 Viggo Rasmussen, Mesballe pr. Ryomgaard
 Ole Stampe, Auning
 Gerda Sodemann, Veggerslev, Tornled
 Knud Walther Sørensen, Ørum Dj.
 Finn True, Fjellerup Strand, Tranehuse
 Ellen Tolsgaard, Ørum Dj.
 Holger Nielsen, Grd. »Engvang«, Øster Hæsing pr. Højrup, Fyn
 Mary L. de Lazzaro, Argentina
 Ialt 425 Medlemmer

PERSONALIA

Følgende har indgaaet Ægteskab:

Clara Juel og Hjelpepræst Graver Hansen, Fjellerup
Margrethe Jensen Bøjstrup og Grd. Hougaard, Kærende
Civilingeniør Robert Jensen, Sverrig
Elga Nielsen og Maskinm. Petersen, Ryomgaard
Grethe Ibsen Bach, Aarhus og Ingeniør Holger Nielsen
Eli Stentoft, Kolind, nu Eli Elgaard, Trustrup
Rigmor Christensen, Løgten, nu Rigmor Nøhr, Herlev
Ella Hasager Hansen og Forstass. Iversen
Niels Peter Bager Jensen
Arne Sørensen, Kolindbro
Else Skaarup, Thorsager
Ole Frikke, Aarhus
Frede Storm Hansen er blevet Fuldmægtig i Nye jyske Købstad-
kreditforening

GAVER

Foreningen har modtaget følgende Gaver:

100 Kr.: Giver anonym. 50 Kr.: Giver anonym. 1 Bog: anonym Giver. 1 Bog: Bog-
handler Vixø.

Desuden har Foreningen som sædvanlig modtaget Skolebestyrer Axel Munchs Minde-
legat og Friplads samt Boghandler Vixø's Boglegat. Klicheer: Kemigraf O. Frikke.

Vi beder Giverne modtage vor bedste Tak.

LEGATER og PRÆMIER

Følgende 18 Legater og Præmier er uddelt i 1946:

Skolebestyrer Axel Munchs Friplads og Boghandler Vixø's Boglegat: Elmer Sørensen,
Marienhoff

Skolebestyrer Axel Munchs Mindelegat: Erik Danielsen

De øvrige Præmier tildelt:

Knud Laursen
Kaj Madsen
Finn Thru
Else Boysen
Gerda Sodamann
Ida Schneider Hansen
Niels Nielsen
Ewald Andersen
Kirsten Nielsen
Niels Anker Jensen
Axel Andersen
Martin Krogh
Rita Andersen
Ruth Sørensen
Tove Knudsen
Niels Erik Møller

Julefest 2. Juledag Kl. 15

PROGRAM:

Kl. 15: Generalforsamling paa Skolen

1. Beretning

2. Valg

3. Eventuelt

Kl. 16,45: Fællesspisning paa Hotellet

Kl. 17,30: Aarets Julekomedie

Kl. 19,00: Dans og evt. anden Underholdning. Fælles Kaffebord
I Foredragssalen paa Skolen

Kl. 21,45: Slut

— **Bemærk:** Det er sket flere Gange, at Hotellet er brændt inde med meget Mad beregnet til Elevforeningen. I Sommer var det helt galt. — Vi ser os derfor nødsaget til at meddele, at saafremt man ikke har anmeldt sin Ankomst senest den 22. enten til Hotellet, Søster Boysen eller Søren Vester-Petersen, kan man ikke garantere Gæsterne noget at spise.

Bestyrelsen

Møledammen ved Gl. Ryomgaard

REGNSKAB 1946 FOR RYOMGAARD REALSKOLES ELEVFORENING

INDTÆGT	
Overført Overskud fra forrige Aar	62,82
Indgaaet Kontingent og Porto	1.075,10
Støttefonden	74,60
Skolebestyrer Axel Munchs Mindelegat	50,00
Gaver	150,00
Salg af Festtegn ved Sommerfesten.....	65,00
Renter: Bankkonto	1,34
Girokonto	2,59 3,93

Ialt... 1.487,45

UDGIFT	
Uddelt Axel Munchs Mindelegat	50,00
Uddelt i Præmier	247,75
Kransenedlægning	16,00
Julefesten: Udgifter til Underholdning	36,25
Bordpynt	13,10 49,35
Sommerfesten: Pastor Borchsenius, Randers	75,00
Kannegaards Orkester, Aarhus...	211,00
Foreningens Gæster.....	58,90
Skolebetjent Nielsen	10,00 354,90
Tryksager m. m.: Aarsskriftet.....	500,00
Klichéer	24,00
Konvolutter, Tryksager m. m. .	64,85 588,85
Porto.....	126,86
Annoncer: Landbobladet	12,50
Grenaa Folketidende.....	17,35 29,85
Repræsentation	17,10
	<u>1,480,66</u>
Overskud	6,79
	<u>Ialt... 1.487,45</u>